

Силабус курсу

Управлінський облік

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: вівторок 14.00, ауд. 312

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доц. Пилявець Віктор Миколайович

Контактна інформація

viktorpilavets@gmail.com, +380975989817

Опис дисципліни

Дисципліна «Управлінський облік» є складовою частиною загальної системи знань із бухгалтерського обліку, орієнтованих на посилення інформаційно-аналітичної функції обліку, й важливою ланкою в розбудові ринкових відносин. Вона розкриває концептуальні засади збору, систематизації та аналізу облікової інформації з метою формування альтернативних варіантів управлінських рішень.

Метою дисципліни є отримання студентами базових знань з основ організації та методики управлінського обліку, систем та методів обліку виробничих витрат, аналізу облікової інформації для прийняття управлінських рішень та контролю в системі управління за відхиленнями.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	Поняття про управлінський облік як самостійна економічна дисципліна та його місце серед облікових дисциплін. Розуміння еволюції управлінського обліку та його сучасні концепції. Знання предмету та об'єктів управлінського обліку. Поняття про мету і завдання управлінського обліку. Знання організації управлінського обліку на підприємстві	Питання для обговорення
4/4	Тема 2. Класифікація та поведінка витрат	Поняття та необхідність обліку витрат, знання про мету і напрями класифікації витрат. Розуміння класифікації витрат за напрямками: оцінка запасів та визначення фінансового результату; прийняття рішень; контроль виконання. Поняття про методи вивчення поведінки витрат	Питання для обговорення, задачі
4/4	Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами	Розуміння мети і сутності калькулювання витрат. Поняття про калькулювання повних витрат. Розуміння системи обліку витрат за замовленнями. Розуміння системи обліку витрат за процесами. Поняття про зарубіжний досвід системи калькулювання за повними витратами.	Питання для обговорення, задачі
4/4	Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	Поняття про калькулювання змінних витрат. Поняття про маржинальний дохід, порядок обчислення і використання. Поняття про переваги і недоліки системи калькулювання змінних витрат. Знання відмінностей системи калькулювання змінних витрат. Знання відмінності системи калькулювання повних та змінних витрат. Навики калькулювання за різними методами	Питання для обговорення, задачі

4/4	Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	Знання мети аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток". Поняття про методи аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток": математичні методи, графічні методи. Володіння навиками розрахунку точки беззбитковості. Навики аналізу чутливості прибутку. Поняття про припущення, покладені в основу аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток".	Питання для обговорення, задачі
2/2	Тема 6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	Поняття про сутність обліку за нормативними витратами: вимоги, завдання і основні принципи. Навики встановлення і зміни норм. Поняття структури відхилень та порядок їх дослідження. Навики обліку відхилень від норм, облік зміни норм. Поняття про калькулювання за нормативними витратами	Питання для обговорення, задачі
2/2	Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	Знання про процес підготовки і прийняття управлінських рішень. Поняття про релевантність облікової інформації. Розуміння про релевантні витрати і доходи. Навики аналізу варіантів альтернативних рішень. Оптимальне використання ресурсів за умов обмеженості. Рішення стосовно запасів, рішення стосовно ціноутворення.	Питання для обговорення, задачі
2/2	Тема 8. Бюджетування і контроль	Розуміння суті планування діяльності підприємства. Поняття про види кошторисів, порядок їх складання та контроль виконання. Поняття та навики складання бюджету продаж. Поняття та навики складання бюджету використання матеріалів. Поняття та навики складання бюджету придбання матеріалів. Поняття та навики складання бюджету прямих витрат на оплату праці. Поняття та навики складання бюджету виробничих накладних витрат. Поняття та навики складання бюджету собівартості виробленої продукції. Поняття та навики складання бюджету реалізованої продукції. Поняття та навики складання бюджету адміністративних витрат і витрат на збут. Поняття та навики складання бюджету звіту про прибуток. Поняття та навики складання бюджету грошових коштів. Поняття та навики складання бюджету капітальних вкладень. Поняття та навики складання бюджетного балансу. Навики контролю виконання бюджетів та аналіз відхилень. Навики аналізу відхилення від гнучкого бюджету в системі калькулювання змінних витрат.	Питання для обговорення, задачі
2/2	Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності	Поняття про відхилення центрів витрат і сфер відповідальності на підприємстві. Розуміння основних типів центрів відповідальності: центри витрат, центри доходу, центри прибутку, центри інвестицій. Навики обліку витрат на виробництво за центрами витрат і центрами відповідальності. Навики контролю за центрами відповідальності	Питання для обговорення, задачі
2/2	Тема 10. Стратегічний управлінський облік	Розуміння концепції стратегічного управлінського обліку. Поняття про значення та місце стратегічного обліку в обліковій системі підприємства. Поняття про стратегічне управління ресурсами підприємства. Поняття про систему стратегічного контролю. Навики оцінки ефективності стратегічного обліку	Питання для обговорення, задачі

Літературні джерела

1. Брадул О.М., Шепелюк В. А., С.П. Шевченко, П.Д. Камінський та ін; Управлінський облік : навч. посіб. Кривий Ріг.: 2017. 113 с.
2. Гаррисон Рей , Норин Эрик, Брюэр Питер Управленческий учет. 11-е изд. / Пер. с англ. О.В. Чумаченко. К.

Companion Group, 2017. 1024 с.

3. Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 534 с.
4. Гончаренко О.О., Давидюк Т.В. Управлінський облік К.: УБС НБУ. 2017. 415 с.
5. Добикіна Е.К. Ровенська В.В. Рижиков В.С. Управлінський облік в оперативній діяльності підприємства. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей заочної форми навчання і слухачів системи виробничо-економічної підготовки. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 272 с.
6. Добровський В.М., Гнилицька Л.В., Коршикова Р.С.. Управлінський облік : навч. посібник. 2-е вид., без змін. К. : КНЕУ, 2018. - 276 с.
7. Горовий Д.А., Давидюк Т.В. Управлінський облік. Збірник задач : навчальний Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2018. 400. 312 с.
8. Залікман В.Д., Ізверкова І.М. Сокольська В.О. Управлінський облік: Навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2017. 198 с.
9. Карпенко О.В., Карпенко Д.В. Управлінський облік. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). К. ЦУЛ. 2017. 334 с.
10. Лень В.С. Управлінський облік: підручник Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2015. 328 с.
11. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами 6-е вид., перероб. і доп. - К. : Алерта, 2016. 1040 с.
12. Партин Г. О., Загородній А.Г., Ясінська А.І. Управлінський облік Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.
13. Пашкевич М.С., Дріга О.П., Макурін А.А. Управлінський облік : навч. посіб.. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. – 151 с.
14. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік : підручник для студ. вищих навч. закладів К. : Центр учбової літератури, 2016. 792 с.
15. Управлінський облік : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / За ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астроя» 2018. 250 с

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Складання модулів відбувається згідно встановленого графіка та діючої в університеті модульної системи оцінювання знань студентів. Перескладання модулів - з дозволу декана факультету за наявності поважних причин (тимчасової непрацездатності, відрядження для участі в конкурсах, конференціях тощо).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (тимчасова непрацездатність, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Управлінський облік» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (Ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	Заліковий модуль 4 (іспит)	Разом
20%	20 %	20 %	40 %	100%
1. Усне опитування на заняттях: 5 тем по 8 балів - мах 40 балів. 2. Письмова робота – мах 60 балів.	1. Усне опитування на заняттях: 5 тем по 8 балів - мах 40 балів. 2. Письмова робота – мах 60 балів.	1. Захист КПІЗ – мах 80 балів. 3. Участь у тренінгах - мах 20 балів.	1. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – мах 40 балів. 2. Завдання 1 – мах 30 балів. 3. Завдання 2 – мах 30 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
------------------------	------------------------	----------------

90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	B (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	РХ (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		Р (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)